

Nem tudja tán, hogy ölni megy? Harcolni, meghálni, győzni! —
 S mégis, mily szelid ő és jó! Az asszonyok csendben várnak.
 Ölni megy és halni megy? A gyerekek okosabbak: nevetnek-
 De erős ő és fiatal... és háborúdit játszanak, boldogan.

Ó sötét sors! Ó szomorúság! De a győzelem végül is mit je-
 (Az asszonyok csendesen állnak.) lent?....
 Csák a gyerekek tapsolnak Egy háromszínű lobogót!
 és arcuk boldogságot sugárzik. A csatában, a viharban
 a szivárványt! Noé bárkáját!

A katona, ki a háborúba megy, A szerető asszonyok imádkoznak,
 nem boldog, de bátor! de a gyerekek énekelnek:
 A szerelmes szemek tüzelnek: „Szivárvány, Noé bárkája,
 egy csók még és aztán: légy erős! van bőven bor, kenyér és olaj!”

Anyám, drága anyám, ó ne! A csatában, a viharban,
 Kis féleségem: ne sírjatok! zöld, fehér és piros: mit jelent?
 A gyerekek okosabbak: boldogan Az asszonyokat és gyerekeket
 ütik össze tenyerüket. megmenti a Noé bárkája.

Fél a fejjel: a jó keresztény A szent otthonban
 nem ölni, de meghálni megy. a béke bárkája:
 Aki fiatal és olasz, van már kenyér, olaj és bor bőven,
 nem meghálni megy, de győzni! van mindenünk, van bőven min-
 denünk!

A BIOSZOCIOLÓGIA VILÁGKÉPE

Irtta: BÁNYAI IMRE

A biológia kiváltképpen az a tudomány, amit a polgárság hivatalos tudományának, világnézeti alapjának tekint. Érthető tehát, hogy fejlődése folyamán több ízben teremtett biológiai megalapozású világnézetet, attól kezdve, hogy a korai előrehaladó polgári fejlődés szabadversenyének tudományos aláfestéséül a fejlődéstudományt szolgált. Ezt a fejlődéstudományt azután a kialakult tőkésrend tovább fejleszti (spencerizmus, monizmus, mutáció-elmélet) s a regresszív (monopolkapitalizmus) biológiai világnézete az antropológiára és eugenetikára épített fajelmélet lett. A világnézeti beállítódás ez irányba korántsem véletlen. A polgárság tudományos érdeklődése mindig inkább a természet, mint a társadalom felé fordult. Ezért társadalomtudománya is inkább természettudományi jellegű, illetve a természettudományok különleges törvényszerűségeinek a vetülete. Az ember — ebben a gondolkodásban — mindig a természet függvényeként jelenik meg s nem a társadalom, hanem az élet (bios) törvényei határozzák meg. Ezért azután a társadalomtudomány maga mindig csak járulékosan, az élettannak alárendelt tudományként jelentkezik. Az emberről szóló tan eszerint a feltevés szerint az antropológia, a természeti emberrel és nem a szociológia, a társadalmi emberrel foglalkozó tudomány, aminek a tárgya a faj, nem pedig az osztály. Az imperializmus mai szakaszában persze a „természeti ember” fogalma még inkább „elmélyül”, hisz’ ma még sokkal fontosabb, mint

azelőtt az igazi összefüggéseik eltakarása s a téves összefüggések elhitetése. A társadalmiságától, osztályától és így osztálytudatától megfosztott, fajában élő, csak antropológiailag definiált ember a parancsuralom szükségszerű eleme. A társadalom belső ellentétei ebben a felfogásban természetszerűen elsikkadnak s a társadalmi lét törvényszerűségei az élettan törvényszerűségeivé alakulnak át. Ám a parancsuralmi törekvések tömegbázisának szüksége van egységre az osztály helyett és ez a faj, szüksége van új kollektív tudatra és ez a faji tudat, szüksége van tanra, mely meglévő pozícióinak igazolására s örökkévalósága bizonyítására szolgál — és ez a biológia és rokon tudományai. A biológia ebben az értelmezésben u. i. tartalmazza mindazt, ami a korszakra jellemző: erkölcs nélküli, erőszakos, a versenyt hirdeti s ezzel mind az, ami ebből a, diszciplinából kiolvasható aktív, agresszív világnézetté válik. Ez a világnézet a válság folyamán elvesztett politikai bázis helyébe új alapot, az új népi egység alapját hivatott megteremteni a faji-családi-nemzeti elemek révén. Így lesz azután az élettan a faszizmus új közösségi elméletének a hordozójává. S mert az élettan számára nincs más valóság, csak a biológiai, ezért a társadalmi jelenségek tudománya is élettani megalapozást kap s keletkezik a bioszociológia, mint a faszizmus tudományos alapja.

Ez a bioszociológia nem a Harmadik Birodalom sajátja. A feltörő faszizmusnak minden országban megvan a maga biológiai elmélete. A pszeudótudományok ez együttesében jelentős helyet foglal el Románia is. A több mint 10 éves multa visszatekintő romániai bioszociológia és biopolitika főbb elméleti tételeiben persze teljesen megegyezik a hasonló külföldi elméletekkel, fellendülése a Harmadik Birodalom kialakulásának az idejére esik. Ez új tudománynak precizen megfogalmazottak a tézisei a társadalomról, a történelemtől, a gyakorlati politikáról, stb. A romániai bioszociológia főbb tételei a következők:

A szociológia revíziója. A bioszociológia a szociológia revíziójával kezdi elméleti működését. A társas élet jelenségeit nem önálló valóságterületnek tekinti, mert az szerinte csak egy *szerves élet* függvénye. Nem ismer tehát külön szociológiát, csak egy, a biológiába beilleszthető bioszociológiát. A társadalom e nemű meghatározása élesen különbözik a régebbi organicisztikus elméletektől, amelyek a társadalmat szuperorganizmusnak tekintették. A bioszociológia ezzel szemben a társadalmat az egyéni komponensek aritmetikai összegének veszi. A társadalom — felfogása szerint — nem minőség, hanem mennyiség, akárcsak az egyén, amelynek éritéke szintén csak mennyiség. Az egyén csupán demográfiai tünet, s csak a konkrét biológiai közületben, a családban és a nemzetben bír értékkel. Az egyén átmenet az őstől az utódok felé, minek következtében a társadalom törvényei ennek az átmenetnek az emberi élet megszületésének, kifejlődésének és továbbzaporodásának, elsősorban az átöröklésnek a törvényei. A társadalom így az élettan által meghatározott egyedek összessége, ami tehát nem érzékelhető, üres absztrakció, mintahogv üres absztrakció a társadalom tudomány is. A bioszociológia valóságghamisítása — mint az előbbiekből kiderül — magasabb fokú; mint a régi organicisztikus elméletek idején, amelyek a társadalmat létezőként fogták fel: a bioszociológia számára a társadalom nem létezik. A létező közösség a vérségi kapocs és az átöröklés törvényei által megszabott család, nemzet, faj. Az egyének antropológiai, biológiai léte az utóbbiakban játszódik le, s csak

ilyen vonatkozásban van értelme. A bioszociológia az egyén és a társadalom között a polgári rendben fennálló ellentétet megszünteti **oly módon, hogy** megszünteti mindkettőt. A többi társadalmi tényező, elsősorban a gazdasági tényező szerepét viszont másodlagosnak, alárendelt fontosságúnak ismeri el. Ami tényezőt elismer, azt az ember biológiai léte határozza meg. Minden törvényt abból a közhelyből magyaráz, hogy az ember élőlény...

Ez a bizarr szociológia módszertanilag is elüt a szociológiától. Ugy **véli**, hogy a megismerés útja a monográfia, miután az átöröklés törvényeit csak ilyen, *Laplay* által megszabott monográfiákkal lehet nyomon követni. Ezek a monográfiák természetszerűen családiak. A statisztika is csak egy vonatkozásban érdeklí: mint a népesedésproblémák nyersanyaga. Természetesen a bioszociológia egész sereg rokon-diszciplínát hozott felszínre. (Biofilozófia, biopszichológia, biopolitika, stb.)

A történelem átértékelése. A bioszociológia az egyént és annak biológiai ágát, a családot és a nemzetet állandó átmenetnek tekinti a holtak és az eljövendő nemzedékek között. Az egyén ősei hordozója s a biológiai értékek konzerválója; működését az átöröklés törvényei determinálják. Ezért a történelem is biológiai aláfestést kap s a biológiaiilag meghatározott egyének és értékek időbeli sorrendje. Ebben az egymásutánban vannak accidenciák: ilyen az egyén és vannak állandóan ható tényezők, törvények, ezek az átöröklés megszabói. A kultúra, amely a fajiság megjelenítője, szintén biológiai jellegű. A régi kulturák pusztulása ugyanolyan biológiai tényezők befolyása következtében történt, mint amilyen tényezőknek köszönheti a mai nyugati kultúra is elhanyagolását. Az, ami ma történik, történt például a régi Rómában is: individualizmus, materializmus, a család felbomlása, stb. Az „antik modernizmus” ugyanolyan, mint a mai. A két időben elűtő kultúra bomlásának tényezői: a biológiaiilag negatív értékek, a terhettek túl rohamos szaporodása, a biológiai elit pusztulása, az alacsonyabb fajokkal való keveredés, szóval a népesség biológiai destrualása. Ez a spengleri fordulat azonban elkerülhető egy céltudatos biopolitika segítségével. Ennek a biopolitikának a lényege a destrualó biológia elemek továbbszaporodásának megakadályozása, a biológiai elit „kitenyészése” stb. Hogy a mai kultúra és a jövő között a szerves összeköttetést fenntartsuk, szükségszerűen a biopolitikához kell folyamodnunk.

Ez a történelemszemlélet a társadalom sztatikai elemeit (család, stb.) teszi a társadalmi fejlődés meghatározó tényezőivé. Elvonatkozva a gazdasági és a szuperstrukturális társadalmi tényezők szerepétől az emberi társadalom történetének problémája pár élettani törvény korlátolt alkalmazásává zsugorodik. A történelem nem osztályharcok története, hanem biológiai értékek és tulajdonságok hullámválásának sorozata. A kultúra pedig a nemzet faji tulajdonságai által megszabott reflex csupán. A történelem mozgásából kiragadott „örök emberi”-vel, az átörökléssel viszont valójában mit sem tud kezdeni. Állandó ellenmondásokba keveredik. Az átöröklésnek kénytelen valami mithikus, magasabbrendű szerepet tulajdonítani, mert csak így oldhatja meg azt a számára felfoghatatlan ellenmondást, hogy az örök törvény az állandóan elfolyó való-ságban jelentkezik.

A modern eszmeáramlatok kritikája. A biológiai értékek felbomlásának színhelye a modern civilizáció. Tényezői: a tulásba vitt racionalizmus, a pathologikus individualizmus, a demokrácia, a szocializmus, a materializmus. Ezek a modern eszmeáramlatok valójában a faji, biológiai értékcsökkenés megjelenítői. A társadalmi pathológia esetei az elkorcsosult nemzet tünetei. A modern élet az anyag győzelme az ember, mint biológiai érték fölött. Mai formájában elkorcsosítja az egyéneket és így meghatározójává válik a jövő nemzedékek egészségének, s e nemzedékek terhelt szülők terhelt utódai lesznek. Az emberek „korlátlan” továbbszaporodásának már most is adottak a hatásai; ezek a hatások a jövőben még kárhózatosabbak lesznek. A civilizáció tényei felbontják a családot, mint biológiai egységet. A civilizáció internacionálisával elpusztítja a nemzeti érzést. A fogalmak és számok kultusza az intellektuálitás tulhajtása, az érzelmi és biológiai lét rovására megy. A racionalizmus mai formájában betegség. A civilizáció egyik legsúlyosabb tünete a humanizmus, amely nem más, mint a terhelték védelme, mely megfertőzi a jövőendő embermasszáját. A modern élet elszakadt a természettől, elszakadt az élettől, a modern élet teli pathológiás tünetekkel.

A család problémája. Az alapvető biológiai egység a család. Az egyén nem öncélú s nincs önálló értéke. Az egyén csak a család függvénye. Tényleges értékkel csak mint az utódok virtuális elődje bír. Ebben a vonatkozásban viszont az adott biológiai értékek határozzák meg. Biológiai értékét a család révén kapta, e a család révén adja tovább az utódoknak.

A család ma a felbomlás stádiumában van. Ez a bomlás már a reformáció idejében megkezdődött; — ma, a demokrácia, a szocializmus, a plutokrácia idején csak hatványozott mértékben fokozódott. Hogy mégis megmaradt, ellenére a civilizáció romboló hatásának, annak oka kizárólag a hagyomány. A hagyománnyal szemben azonban egy csomó tényező működik. Ilyenek a modern eszmeáramlatok: a válás, a próbaházasság, a születésszabályozás, a nő emancipációja, stb. A családot ma csak kizárólag gazdasági védelemben részesítették, holott a védelem elsősorban biopolitikai jellegű kellene, hogy legyen (szelekció). A család, az átöröklés színhelye, természettől fogva maga a természet — emberi síkon. Világos, hogy azok a tényezők, amelyek a család bomlását előidézik, mesterséges képződmények s káros kinövései a természetnek.

A házasság jól felfogott értelemben biológiai szerződés; hozománya a házastársak biológiai értékei.

A család értékével kapcsolatban természetesen a bioszociológia elmondja véleményét a nőkérdésről is. Kiindulópontjuk a nő intellektuális alacsonyabbrendűsége, amely kikerülhetetlen biológiai törvény. A zsenialitás tisztán férfiúi tulajdonság. A nőnek nincs érzéke a történelem, a haza, az absztrakciók iránt. A nőknek azonban erre nincs is szükségük. Azok a törekvések, amelyek a nő-emancipációt hirdetik, ellentétben állnak a nemzet és a család érdekeivel. A nő egyetlen terrénuma a család, amely magába kell, hogy szivja a nő egész szellemiségét és energiáját.

Az abortus elvetendő. A szociális indikációjú abortusz veszedelmes és nem old meg semmit. Az abortusz egyetlen megengedhető formája az eugenetikusan szempontú vagy orvosilag indokolt abortusz. Lehet abortálni, ha az utódok biológiailag alacsonyabbrendűeknek ígérkeznek.

Tételek a nemzetről. A család, mint biológiai egység, egy magasabb egységbe integrálódik, s ez a nemzet. A nemzet az alkotó egyedek vércsohéja révén biológiai csoport: a faji tulajdonságok biopszichikai és antropológiai egysége. A nemzet nem politikai vagy gazdasági alakulat, mert ez utóbbiak csak másodlagos tényezői a biológiai meghatározónak. Mint biológiai, antropológiai egység különbözik más egységektől. Mint pszichikai egység a sajátos nemzeti kultúra megteremtője. A régebbi érzelmi-politikai nacionalizmussal szemben tehát a bioszociológia a biológiai nacionalizmus eszméjét hirdeti.

Az eddigi tudatokkal (osztálytudat stb.) szemben a bioszociológia, a biológiai tudatot hirdeti. A biológiai nacionalizmus (az Én érzete a közösségben) az ősök hosszú sorának bennünk és másokban csörgedező véreben adott. Nem más ez, mint a halhatatlanság biológiai igazolása: mi egyuttal őseink vagyunk és utódainkban élünk tovább. A nemzeti tudat a nemzeti-élettani egység tudata. A nemzet az összes emberi értékek kialakítója. Emberi érték nincs, csak fajiságában meghatározott nemzeti érték.

A romániai bioszociológia egyik jellemző vonása, hogy nem a faj, hanem a nemzet fogalmára támaszkodik. Bár elismeri a fajt, mint tényezőt a különleges romániai adottságok miatt kénytelen a nemzet végső fokon fajtól elütő fogalmát alátámasztani tudományos érvekkel. A nemzetet, mint biológiai egységet határozza meg. A latin népek fajilag igen kevert volta u. i. kizárja a faj fogalmának azt a meghatározását, ahogy azt Németországban teszik. Így szükségszerűen a nemzet átbiologizálásával kell beérnie.

A biopolitika. A biopolitika célja az elveszett paradicsom biológiai uton való megtalálása. Ami a bioszociológia az elméletben, az kellene, hogy legyen a biopolitika a gyakorlatban. Alapja a népesség demográfiai helyzete, a bioszociológia elméleti megállapításai a társadalomról, az átöröklésről, stb. A mai civilizáció gyökeres átreformálása a biopolitika segítségével történik. Kiküszöbölendő legelsősorban a demokrácia, mert a jogok és kötelességek egyenlősége biológiai képtelenség: mindenkinek annyi a joga, amennyi az élettanilag meghatározható képessége. Ostorozza a vagyonszerzést, a jólétet, mert ez károsan befolyásolja a népegészségügyet, illetve annak az átöröklésre vonatkozó részét. A szocializmus képtelenség. A humanizmus öngyilkosság és a jövő nemzedékek megölése. A kommunizmus merénylet az emberiség ellen: a mai Oroszországot degeneráltak és pszichopaták vezetik, az orosz forradalom merénylet nemcsak a civilizáció, hanem az értelem ellen is. Az individualizmus patbologias tünet.

Ezeknek az áramlatoknak és az élet átreformálásának a lehetősége a biológia törvényeinek következetes politikai alkalmazásában adódik. A biopolitika főeszköze a szelekció. A természetes kiválasztás a mai civilizációban alig, a szociális kiválasztás pedig rosszul működik, ezért helyükbe egy tervszerű és észszerű biopolitikai szelekció kell, hogy jöjjön, ami a biológiai értékek megmentése mellett a biológiailag veszélyes elemeket kiszorítja. Hirdeti a degeneráltak és alacsonyabb értékűek sterilizációját, a nevelés reformját, a nemzet tagjai már az iskolában tartoznak megtanulni a biológia elveit. A társadalmi reformok eugenetikusak legyenek (ezért mondják az agrárreformot a biológiailag értéktelen elemek, a földnélküliek továbbszaporodási tényezőjének, ezért hirdetik a német paraszttörökösödési törvény szükségességét Romániában is, stb.) A

környezet tervszerű átalakítása a biológia szempontjai szerint történjen. A politika mai főkérdése, az eugenetika: a jövő generációk feljavításának a kérdése. Példa erre Olaszország és Németország. A biopolitika vitális jelentőségét annak a körülménynek köszönheti, hogy harci eszköz a kollektívizmussal szemben, amely szerintük születéscsökkenést s a népesség degenerálódását idézi elő. A biopolitika, vagyis a szelekció és átöröklés tanainak következetes alkalmazása az élet minden területén több, mint kötelesség. Az új népvallás ez, melynek szentsége a család és célja a jövő.

A bioszociológia és a romániai valóság. A bioszociológia Románia demográfiai alkatából indul ki. A demográfiai statisztika azt mutatja szerintük, hogy Romániában ma a népesedés stagnál és a jövőben a népesség csökkenésévé kell számolni, minek következtében Románia továbbra is a nagyobb hatalmak zsákmánya lesz. A törvényhozás Romániában eugenikus kell, hogy legyen. Az új román hitvallás a biológiai nacionalizmus; a román nemzet nem jogi vagy politikai formula, hanem az ősök vére által meghatározott realitás. Ez a vérség elkülöníti a romániaságot az itt lakó kisebbségektől. A székelység azonban nem kisebbség, mert a vérvizsgálatok kimutatták, hogy a székelyek tulajdonképpen elmagyarosodott románok. A falusi gazdagparasztot biológiailag jól felszereltnek tekintik s ezért ennek a védelmét óhajtják. Hívei a paraszt-ság olyan átszervezésének, mint amelyet Németországban csináltak. Általában a Németországban bevezetett eugenetikus törvényhozást akarják meghonosítani (a vércsoportokra, a továbbszaporodásra veszélyes elemek sterilizálása és internálása, stb.).

A bioszociológia romániai fontossága abban adódik, hogy a bioszociológia az egyetlen átfogó tudományos mezbe bujtatott elmélete a romániai fasiszmusnak. A fasiszmus politikai tendenciáit elméletileg támogatja. (Falusi gazdagparaszt védelem, antiszemitizmus, kisebbségellenesség, stb.) Mint konkrét politikai program a bioszociológia egész rendszere nem szerepel a fasiszta alakulatok programjában, az egymás közt ellentétes fasiszta társadalom- és állam-elméletek (korporatizmus, legionarizmus, etnicizmus, stb.) csak részben tartalmazzák a bioszociológia tételeit. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a fajelmélet a fasiszmus ellenzéki szakaszában a tömeg meghódítás másodlagos tényezője. — Hitlerék is a szociális demagógiával hódították meg elsősorban a tömegeket és nem a güntheri elmélettel. A fajvédelem a fasiszmus uralomra kerülése után ünnepe el teljes fontosságát, amikor a szociálpolitikát biopolitikával, a szociális demagógiát fajgyűlölettel, a kenyéret és munkát átörökléstannal pótorják. A fasiszta elméletek még így is természetesen a bioszociológia egyes tételeit már most gyakorlati programba iktatták. A ma adott fasiszta elméletek a bioszociológia irányába gravitálnak s a bioszociológia virtuálisan a fasiszmus romániai elmélete.

Jegyzet. A bioszociológia elmélete 1925 után jelentkezik. Az Astra kebelén belül keletkezett és csakhamar, az Astra zalai gyűlésével, az egyesület hivatalos ideológiája lett. Folyóiratuk ebben az időben félhivatalosan a Societatea de Măine volt, s működési körük a népegészségügy kereteit alig haladta meg. Az elmélet „kivirágzása” egybe esik a Hitler-uralom viszonylagos megerősödésével és a fasiszmus előretörésével. A mozgalom fő érvgyűjteményét a németországi eugenetikai reformok alkotják. Az elmélet képviselői: I. Moldovan, Râmneantu, Zalog, Fălcaoară. Folyóiratuk a *Buletinul Eugenie și Biopolitic*.